

Основни теми:

- » Краткосрочна бизнес статистика
- » Пазар на труда
- » Инфлация
- » Външен сектор
- » Финансов сектор
- » Фискален сектор
- » Табл. Основни икономически индикатори

Акценти

Според експресните оценки на НСИ, **БВП нарасна с 3.4% на годишна база по сезонно изгладени данни през четвърто тримесечие на 2016 г.** Растежът беше движен както от крайното потребление, така и от нетния износ. Потреблението се повиши с 0.9%, а растежът на износа достигна 9.1% на годишна база, като изпревари този на вноса (7.8%). В същото време, инвестициите в основен капитал продължиха да задържат растежа и се понижиха с 1.5%.

През януари **индикаторът за доверието на потребителите** се повиши поради подобрени очаквания за икономическата ситуация в страната и финансовото състояние на домакинствата. Общият **индикатор за бизнес климата** също нарасна през месеца по линия на по-добрите оценки във всички сектори с изключение на строителството.

Нивото на безработица (НРС) през четвъртото тримесечие на 2016 г. се понижи до 6.7%, което бе най-ниската му стойност от средата на 2009 г. Спадът на безработицата нямаше съществено отражение върху заетостта, тъй като бе свързан в по-голяма степен с намаленото предлагане на труд. Коефициентът на икономическа активност се понижи до 52.7%, отразя-

вайки както намалението на населението, така и свиването на работната сила.

Номиналният растеж на **средната работна заплата** през четвъртото тримесечие слабо се ускори до 8.2% с по-висок принос от страна на частния сектор. Реалният растеж на работната заплата, дефлиран с ХИПЦ, бе 9%, като остана непроменен от предходното тримесечие.

По предварителни данни, ХИПЦ отчете месечно нарастване на **потребителските цени** от 0.7% през януари почти изцяло по линия на поскъпване при храните и енергийните стоки. **Годишния темп на инфлация** отчете положителна стойност от 0.4% през януари - за първи път от средата на 2013 г., докато базисната инфлация остана отрицателна (-0.6% на годишна база).

В периода януари-ноември **балансът на текущата сметка** достигна 4.9% от прогнозния БВП. **Финансовата сметка** достигна 105 млн. евро, при изпреварващо увеличение на чуждестранните активи, държани от резиденти, спрямо натрупаните за периода пасиви. Привлечените ПЧИ възлязоха на 1.2 млрд. евро (2.5% от прогнозния БВП).

Към края на ноември **брутният външен дълг** възлезе на 72.9% от прогнозния БВП, като понижение бе отчетено както спрямо октомври, така и в сравнение със съответния месец на 2015 г. Делът на краткосрочния дълг по оригинален матуритет бе 23%.

През 2016 г. бе реализирано **положително салдо** по консолидираната фискална програма, за първи път след началото на икономическата и финансова криза през 2008 г. По предварителни данни на касова основа, излишъкът по КФП в края на декември бе в размер на 1 472.5 млн. лв. (1.6% от прогнозния БВП), формиран от дефицит по националния бюджет в размер на 0.8% от БВП и излишък по сметката за европейските средства в размер на 2.4% от БВП. ■

КРАТКОСРОЧНА БИЗНЕС СТАТИСТИКА

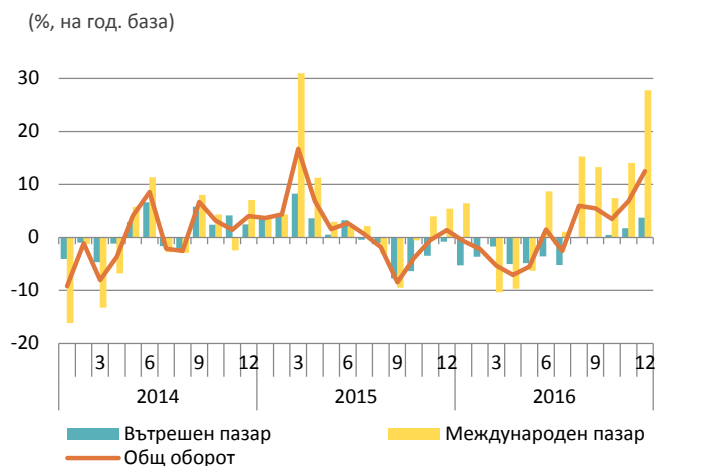
Растежът при **оборота на промишлените предприятия**¹ се ускори до 12.5% на годишна база през декември 2016 г. при нарастване от 6.8% през ноември (граф. 1). Продажбите на външния пазар нараснаха с 27.8% на годишна база и имаха най-голям принос за повишението. Отчетеното положително развитие се дължеше на възходящата динамика при *енергийните продукти* и при *производството на основни метали и метални изделия, без машини и оборудване*. Сред останалите сектори, които подкрепиха растежа, бяха *производство на химически продукти, производство на автомобили, ремаркета и полуремаркета и производство на хранителни продукти*. Ръстът при оборота за вътрешния пазар също се ускори до 3.7% на годишна база, като основен принос за повишението имаха *инвестиционните продукти*.

Растежът при **промишленото производство** остана стабилен и достигна 5.5% на годишна база през декември при годишен ръст от 5.3% през предходния месец. Най-голям принос имаше *производството на основни метали и метални изделия, без машини и оборудване*, което е ориентирано предимно към външните пазари.

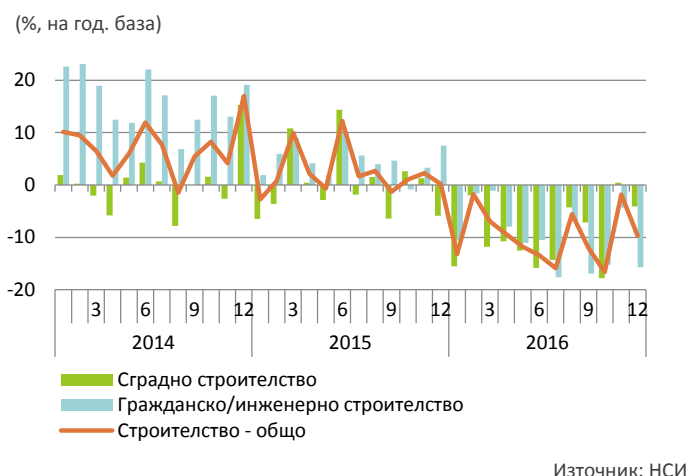
Спадът при **индекса на строителната продукция** се задълбочи до 9.7% на годишна база през декември (граф. 2). Понижението при *гражданското строителство* се ускори до 15.7%, докато положителното развитие при *сградното строителство*, отчетено през ноември, се обърна и индексът се понижи с 4.1%.

Продажбите на дребно нараснаха със 5.3% на годишна база през декември в сравнение с годишен ръст от 6.4% през предходния месец. Растежът остана устойчив при *търговията на дребно с хра-*

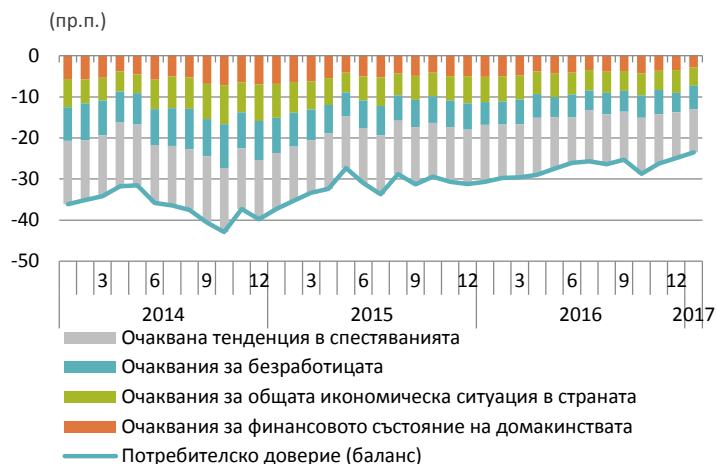
Граф. 1: Оборот в промишлеността

Граф. 2: Индекс на строителната продукция

Граф. 3: Доверие на потребителите и потребление на домакинствата

¹ Анализът на краткосрочната бизнес статистика се базира на неизгладени данни. Индексът на оборота отразява едновременно изменението на стойността на продажбите и изменението на цените. При изчисляване на *индекса на промишленото производство* стойностите се коригират с *индекса на цени на производител*, за да се изолират ценовите (инфлационните) изменения.

нителни стоки, напитки и тютюневи изделия, продажбите на компютърна и комуникационна техника и продажбите на фармацевтични, медицински стоки и козметика, докато останалите сектори имаха слабо представяне.

През януари **индикаторът за доверието на потребителите** се повиши поради подобрени очаквания по отношение на икономическата ситуация в страната и финансовото състояние на домакинствата (граф. 3).

Общият **индикатор за бизнес климата** се увеличи с 0.8 пункта през януари (граф. 4 и 5) благодарение на подобрение на оценките във всички сектори с изключение на строителството, където текущото бизнес състояние на предприятията е неблагоприятно, което е нормално за сезона. В услугите бе регистрирано увеличение на търсенето през последните 3 месеца и очакванията са оптимистични. Очакванията за производствената активност в промишлеността също са благоприятни, докато тези за продажбите в търговията на дребно са резервирани.

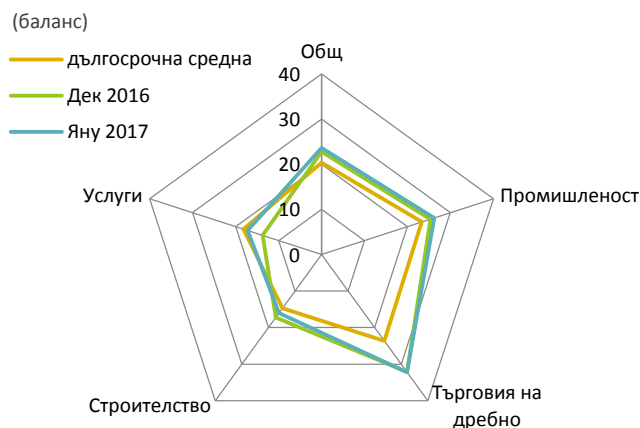

ПАЗАР НА ТРУДА

Нивото на безработица през четвъртото тримесечие на 2016 г. се понижи до 6.7% (НРС), което бе най-ниската му стойност от средата на 2009 г. Низходящите тенденции при младежите и дългосрочно безработните продължиха, като коефициентът на младежката безработица (15-24 г.) намаля до 17.4%, а този на дългосрочната безработица – до 3.9%. В началото на 2017 г. наблюдението на потребителите на НСИ показва подобрение в очакванията за безработицата за следващите 12 месеца (граф. 6).

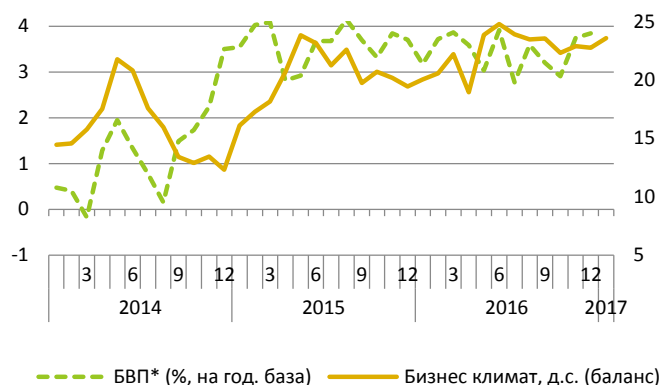
Негативните демографски развития засилиха влиянието си върху предлагането на труд през четвъртото тримесечие. Коефициентът на икономическа активност (15+) се понижи с 1.2 пр.п. на годишна база до 52.7%, отразявайки както намалението на

Граф. 4: Бизнес климат по сектори

Източник: НСИ, МФ

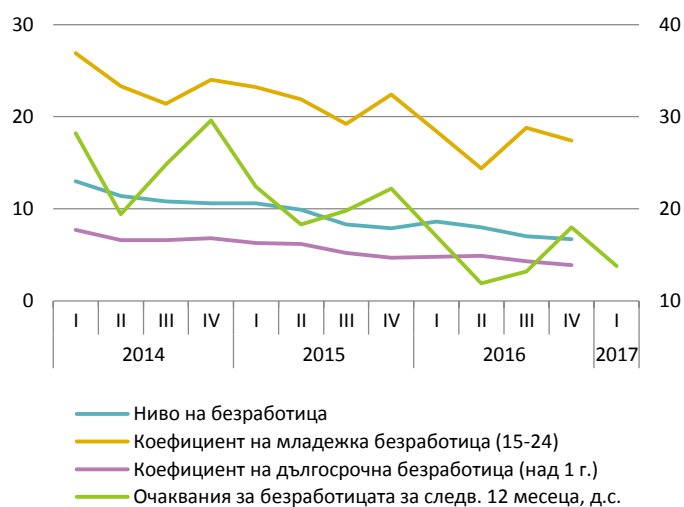
Граф. 5: Бизнес климат и БВП

* Месечните данни за БВП са получени чрез метода Chow-Lin за разбивка на тримесечни данни.

Източник: НСИ, МФ

Граф. 6: Ниво на безработица (%) и очаквания за следващите 12 месеца (баланс)

Източник: НСИ

Табл. 1: Коефициенти на икономическа активност и на заетост по възрастови групи, %

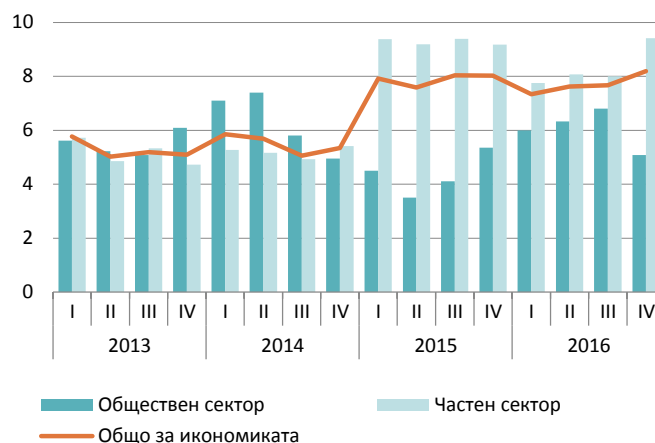
	2015				2016			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Коефициент на икономическа активност								
Общо (15+)	53.4	54.1	54.9	53.9	53.1	53.8	53.6	52.7
15-24	25.8	26.3	28	23.7	23.8	24.8	24.1	22.8
25-34	77.1	79.2	78.9	77.9	76.5	77.6	76.9	75.1
35-44	86.2	86.8	87.3	85.8	85.4	85.7	85.9	84.6
45-54	83.3	84.5	85.3	84.3	83.3	84.5	83.8	83.1
55-64	56.2	56.9	58.9	60	57.7	59.5	59.4	58.6
65 и повече	4.1	4.1	4.4	4.4	4.2	4.3	4.5	4.6
Коефициент на заетост								
Общо (15+)	47.7	48.7	50.3	49.7	48.5	49.5	49.9	49.2
15-24	19.8	20.5	22.6	18.4	19.4	21.2	19.6	18.9
25-34	67.6	70.9	72.1	71.2	68.7	70.8	71.1	69.2
35-44	78.8	78.9	80.9	80.7	79.3	79.4	81.1	79.9
45-54	76.0	77.4	79.1	78.5	77.2	78.2	78.6	78.8
55-64	50.2	51.6	54.6	55.4	52.8	54.8	55.6	54.7
65 и повече	3.8	3.9	4.2	4.3	4.1	4.2	4.4	4.4

Източник: НСИ

населението (с 0.9%), така и свиването на работната сила (с 3.1%). Спадът на безработицата нямаше съществено отражение върху заетостта, тъй като беше свързан в по-голяма степен с намаленото предлагане на труд. Работната сила отбеляза понижение във всички възрастови групи, с изключение на възрастните хора над 65 г., със съществено влияние от страна на младите възрастови кохорти между 25 и 34 г. Последната възрастова група регистрира и най-голямо намаление в коефициентите на икономическа активност и на заетост през четвъртото тримесечие на годишна база.

Номиналният растеж на **средната работна заплата** през четвъртото тримесечие на годината слабо се ускори до 8.2% спрямо 7.7% през предходното тримесечие и 8% година по-рано. Приносът на частния сектор се увеличи, където заплатите се повишиха с 9.4%, а в общественения сектор се наблюдаваше забавяне до 5.1% (граф. 7). В рамките на бюджетния сектор също беше отчетено забавяне, главно по линия на сектор образование (1.9%). В условията на ограничен спад на цените в страната, реалният растеж на работната заплата, дефлиран с ХИПЦ, се запази на нивото си от предходното тримесечие (9%). Отчетените благоприятни тенденции бяха в съответствие с подобрените оценки на потребителите за финансовото състояние на домакинствата и обусловиха повишаването на перспективите през следващите 12 месеца.

Граф. 7: Номинален растеж на работната заплата по икономически сектори

Източник: НСИ

Граф. 8: Реален растеж на СРЗ и очаквания за финансовото състояние на домакинствата през следващите 12 месеца

Източник: НСИ, МФ

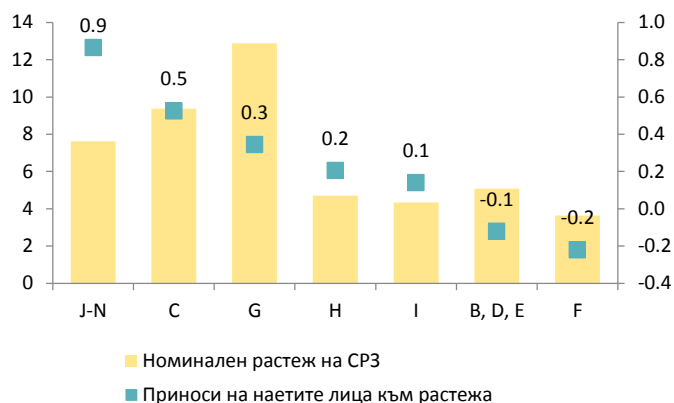
Разгледано по икономически дейности възходящото развитие на средната работна заплата се дължеше на продължаващото наемане на труд в преработващата промишленост, търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети и високопроизводителните дейности в рамките на сектор услуги. С ускорена динамика се характеризираше търговията (12.9%), в съответствие с повишението на оборота в нея, като през текущото тримесечие съществен положителен принос имаше и търговията на едро за първи път от началото на 2016 г. По-високи темпове на нарастване спрямо третото тримесечие се наблюдаваха и в създаване и разпространение на информация (9.7%), професионални дейности (7.7%) административни и спомагателни дейности (7.6%) и операции с недвижими имоти (6.7%). Заплатите в строителството (3.6%), хотелиерство и ресторантьорство (4.3%) и транспорт, складиране и пощи (4.7%) продължиха да се характеризират с ограничена динамика, но тяхното влияние върху средните доходи в икономиката слабо се повиши спрямо предходното тримесечие.

ИНФЛАЦИЯ

По предварителни данни² ХИПЦ отчете месечно нарастване на **потребителските цени** от 0.7% през януари. Храните и енергийните стоки, които посъкпнаха съответно с 2.9% и 3.1% спрямо декември, имаха най-голям принос за отчетеното повишение на общия индекс. При хранителните продукти водещо бе влиянието най-вече на пресните зеленчуци, чиито цени нараснаха с 20.5% през месеца поради лошите климатични условия, и в по-малка степен на плодовете. Енергийните стоки от своя страна бяха повлияни най-вече от продължаващото възстановяване на международните цени на суровия петрол (фиг. 11), поради което вътрешни-

Граф. 9: Динамика на СРЗ и наетите по икономически дейности през четвъртото тримесечие на 2016 г.

Легенда: J-N – Други дейности в услугите; C – Преработваща промишленост; G – Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети; H – Транспорт, складиране и пощи; I – Хотелиерство и ресторантьорство; B, D, E – Други дейности в индустрията; F – Строителство

Източник: НСИ

Граф. 10: Приноси по основни компоненти на ХИПЦ

(пр.п., на год. база)

* от общия индекс са изкл. енергийните стоки и непреработените храни
Източник: НСИ, МФ

² Индексите за януари 2017 г. се обявяват като предварителни, тъй като са изчислени с тегла на база данни от изследването на домакинските бюджети за периода октомври 2015–септември 2016 г. Окончателните данни за януари 2017 г., изчислени с годишните данни за теглата за 2016 г., ще бъдат обявени заедно с данните за февруари 2017 г.

те цени на горивата се повишиха с 3% през януари. Базисната инфлация³ отчете минимално понижение с 0.1%, след като дрехите и обувките поевтиняха през месеца, а цените на билетите за международни полети продължиха да се понижават (с 14.6%) и особено тези, предлагани от опериращите в страната нискобюджетни авиокомпании. В същото време, в началото на високия зимен туристически сезон, настаняването в курортните комплекси и пакетните почивки поскъпнаха - съответно с 5.1% и 1.1% спрямо предходния декември.

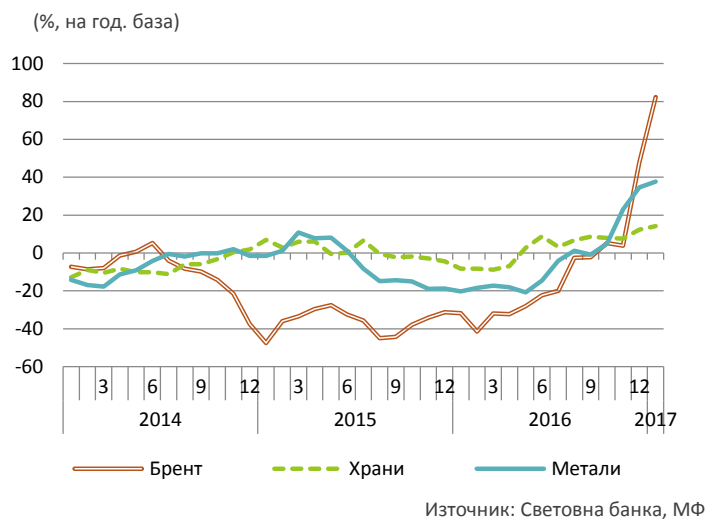
Годишния темп на инфлация отчете положителна стойност от 0.4% през януари - за първи път от средата на 2013 г., по линия на наблюдаваното поскъпване при храните и енергийните стоки спрямо съответния месец на предходната година (граф. 10). Положителният принос на тези два компонента бе частично компенсиран от все още отрицателната базисна инфлация от -0.6% на годишна база.

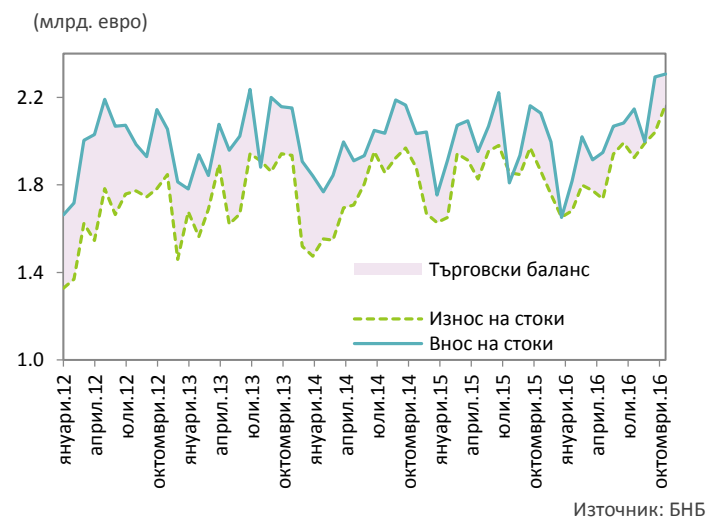
ВЪНШЕН СЕКТОР

През ноември по **текущата сметка** бе отчетен излишък в размер на 116 млн. евро, при дефицит от 359.7 млн. евро 12 месеца по-рано. Положителната динамика се дължеше на подобрението в *търговския баланс* и в общото салдото по *първичен и вторичен доход*. От друга страна, излишъкът по статията *услуги* се понижи спрямо нивото от ноември 2015. Както при износа, така и при вноса по статията беше регистриран номинален спад на годишна база в резултат от по-малко транспортни услуги предложени на и получени от нерезиденти. Понижението в стойността на износа обаче бе по-силно от спада при вноса, което предопредели и намалението в общия баланс на услугите. По отношение на търговията със стоки, износът нарасна с 20.7% през ноември спрямо същия месец на предходната година. По данни на НСИ, ноември е

Граф. 11: Международни цени на основни суровини в евро

Граф. 12: Динамика на външната търговия

³ От общия индекс е изключено изменението в цените на енергийните стоки и непреработените храни.

първият месец през 2016 г., при който се отчита изпреварваща динамика на износа към трети страни – нарастване от 18.4%, при повишение на търговията с държави-членки от 12.8%. Държавите извън ЕС бяха водещи и по отношение на вноса, като ръстът на годишна база на общия внос бе 6.7%.

В периода януари-ноември **балансът на текущата сметка** достигна 4.9% от прогнозния БВП в сравнение с излишък от 1% за същия период на 2015 г. **Финансовата сметка** достигна 105 млн. евро, при изпреварващо увеличение на чуждестранните активи, държани от резиденти, спрямо натрупаните за периода пасиви. Привлечените ПЧИ възлязоха на 1.2 млрд. евро или 2.5% от прогнозния БВП.

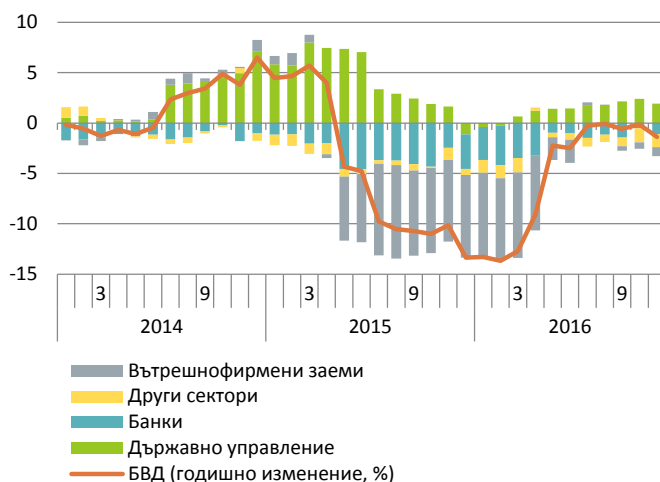
Към края на ноември **брутният външен дълг** възлезе на 72.9% от прогнозния БВП, като понижение бе отчетено както спрямо октомври, така и в сравнение със съответния месец на 2015 г. (граф. 13). Делът на краткосрочния дълг по оригинален матуриетет бе 23%. Нетният външен дълг се сви до 4.6% от прогнозния БВП, при 15% към края на 2015 г. и 5.3% през октомври 2016 г. Подобриенето в нетната задлъжнялост бе резултат от понижението на брутния дълг и увеличението на чуждестранните активи (вкл. резервите на БНБ).

ФИНАНСОВ СЕКТОР

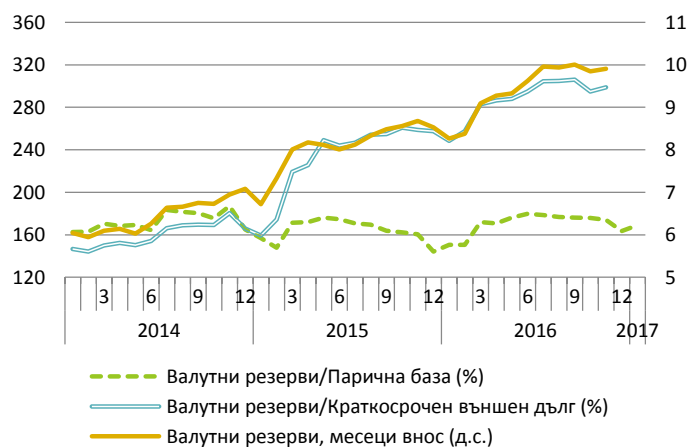
Годишният темп на растеж на **международните валутни резерви** се ускори в края на януари до 18.2% при 17.8% месец по-рано. С най-голям принос беше депозитът на правителството с годишен растеж от 71.3%, следван от банкнотите и монетите в обращение, които нараснаха с 12.1% спрямо края на януари 2016 г. (граф. 14). Международните резерви отчетоха месечен спад от 3.2% през януари 2017 г. и в края му достигнаха 23.1 млрд. евро. Банковите резерви се свиха за месеца с 9.3% и имаха най-значим отрицателен принос за общото изменение на валутните резерви. Понижението на

Граф. 13: Брутен външен дълг по институционални сектори (% нарастване на год. база)

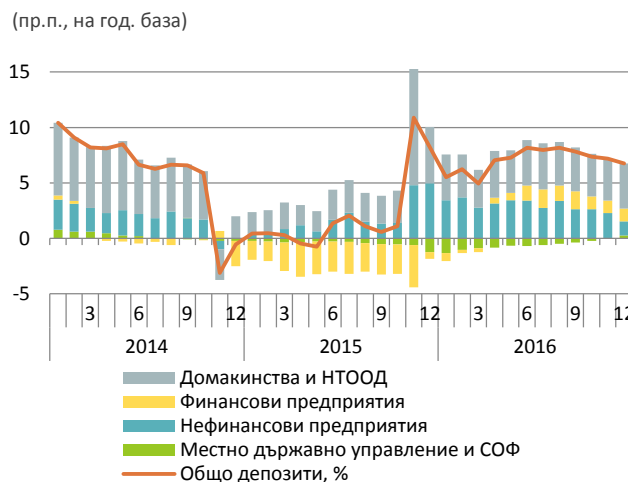
Източник: БНБ

Граф. 14: Ключови отношения за валутния борд

Източник: БНБ, МФ

Граф. 15: Приноси към растежа на депозитите, вкл. в МЗ по сектори

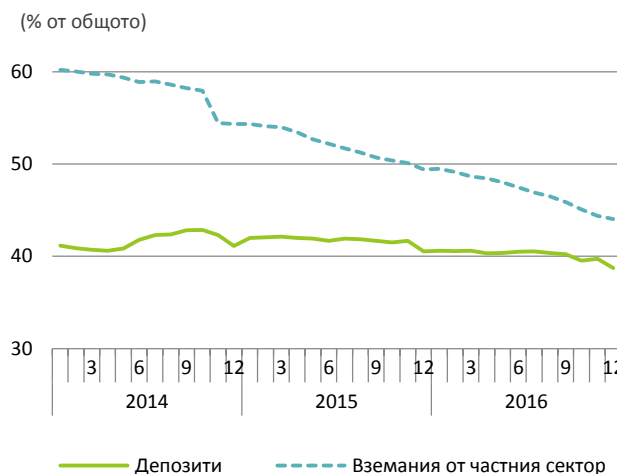
Източник: БНБ

банковите резерви изглежда реципрочно на рязкото им увеличение в края на декември, вероятно свързано със спазване на изискванията към банките по отношение на резервите и капиталовите им буфери. Банкнотите и монетите в обращение бяха другият двигател на намалението на международните резерви, след като се свиха през януари с 3.3% в отражение на сезонно ниското търсене на пари в началото на всяка календарна година. Депозитът на правителството в БНБ нарасна с 4.3% на месечна база и беше единственият източник на валутни резерви с положително изменение.

Кредитът за частния сектор през декември ускори растежа си до 1.5% на годишна база при 1.1% предходния месец (граф. 17). Положителен принос имаха както кредитите за нефинансови предприятия, така и кредитите за домакинства, като отбелязаха ръст съответно от 0.3% и 2% спрямо година по-рано. Годишното изменение на потребителските кредити беше положително за пръв път от началото на 2016 г., докато ипотечните кредити продължиха да нарастват с леко забавена стъпка, като нараснаха с 1.4% при 1.6% през ноември. Намалението на лошите и реструктурирани кредити се ускори до 11.3% на годишна база при 9.2% през ноември. Делът им в общия обем на кредитите за нефинансови предприятия и домакинства намалю до 15.9% при 16.4% месец по-рано.

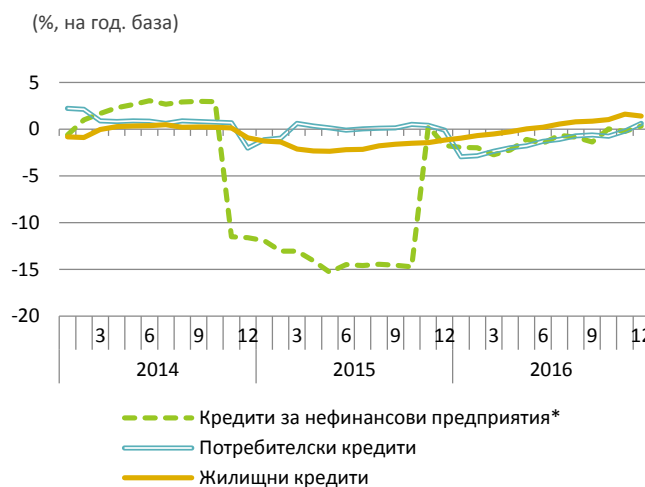
Среднопретегленият лихвен процент по кредити за нефинансови предприятия през декември продължи да се понижава и намалю с 32 б.т. (табл. 2). Най-голямо намаление беше отчетено при корпоративните кредити деноминирани в щатска валута и евро с матуритет над 5 години. Месечният обем на новоотпуснатите корпоративни кредити бе с 10% по-малко спрямо година по-рано. Цената на новите жилищни кредити продължи да се понижава и намалю с 27 б.т., а обема на новите сделки бе по-голям с 38.8% спрямо края на 2015 г. В същото време цената на потребителските кредити през декември се повиши с 49 б.т. спрямо предходния месец.

Граф. 16: Дял на депозитите и вземания от частния сектор във валута

Източник: БНБ

Граф. 17: Кредит към частния сектор

* При тази категория кредити драстичният спад от ноември 2014 г. се дължи на статистическия ефект от изключването на КТБ като отчетна единица от данните по парична статистика на сектор „Други парично-финансови институции“.

Източник: БНБ, МФ

Табл. 2: Среднопретеглени лихвени проценти по нови кредити за нефинансови предприятия и домакинства, %

	декември 2015	ноември 2016	декември 2016
Нефинансови предприятия	4.97	4.38	4.05
Потребителски кредити	11.07	10.17	10.67
Жилищни кредити	5.57	4.61	4.33

Източник: БНБ, МФ

Среднопретеглените лихвени проценти по срочни депозити през декември в евро, лева и щатски долари леко се повишиха. Най-голямо повишение бе отбелязано при тези в евро, със 7 б.т., докато тези в национална валута и долари нараснаха съответно с по 2 б.т. Общият месечен обем на новите срочни депозити през декември достигна 1.51 млрд. лв., което бе с 22.9% повече спрямо ноември, но с 29.8% по-малко спрямо същия период на предходната година (табл. 4).

ФИСКАЛЕН СЕКТОР

През 2016 г. бе реализирано **положително салдо** по консолидираната фискална програма за първи път след началото на икономическата и финансова криза през 2008 г. По предварителни данни на касова основа, излишъкът по КФП бе в размер на 1 472.5 млн. лв. (1.6% от прогнозния БВП), формиран от дефицит по националния бюджет в размер на 0.8% от БВП и излишък по сметката за европейските средства в размер на 2.4% от БВП. Положителният бюджетен баланс бе резултат от по-доброто изпълнение на приходната част и спада на капиталовите разходи (граф. 18).

Общо приходите и помощите по КФП възлязоха на 34 млрд. лв. (102.8% от годишния разчет), с 5.4% повече в сравнение с декември 2015 г. По-доброто от планираното изпълнение се дължеше изцяло на постъпленията от данъци, които се повишиха номинално с 8.2% на годишна база. Най-голям принос за тази динамика имаха косвените данъци, които се увеличиха с 8.9% на годишна база и бяха с 2.3% повече от разчета за годината. При приходите от ДДС бе отчетено преизпълнение на годишната цел с 1.7%, а в сравнение с 2015 г. ръстът им бе 10.5%. Последното се дължеше на по-високите с 21% приходи от ДДС при сделки в страната и ВОП, докато постъпленията от ДДС при внос от трети страни намаляха с 3.1%. Преизпълнение на разчета бе отчетено и при акцизите – с 2.9%, а ръстът им бе 6.2% на годишна база. Сред факторите за тази ди-

Табл. 3: Годишен процент на разходите (ГПР)*

	декември 2015	ноември 2016	декември 2016
Потребителски кредити	11.99	10.95	11.34
Жилищни кредити	6.04	5.04	4.80

* Годишен процент на разходите по нов бизнес по кредити за сектор Домакинства по оригинален матуриет. ГПР за потребителски и жилищни кредити са претеглени по валута и срочност.

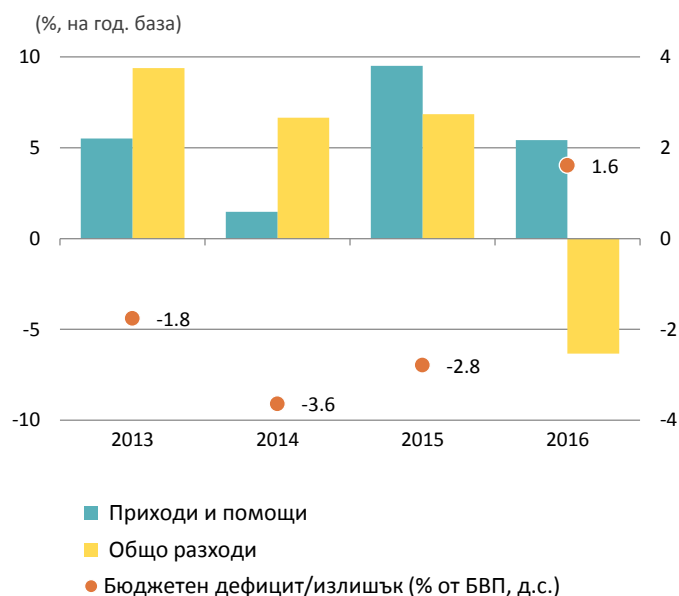
Източник: БНБ, МФ

Табл. 4: Среднопретеглени лихвени проценти по нови срочни депозити на нефинансови предприятия и домакинства, %

	декември 2015	ноември 2016	декември 2016
Лева	1.33	0.60	0.62
Евро	1.13	0.44	0.51
Щатски долари	0.55	0.45	0.47

Източник: БНБ, МФ

Граф. 18: Растеж на приходите и разходите и бюджетно салдо към края на месец декември

Източник: МФ

намика бе повишението на акцизните ставки на тютюневите изделия и на част от енергийните продукти, които заедно съставляват 93% от общите постъпления от акцизи, както и по-добрата събираемост. Изпълнението на преките данъци също надхвърли разчета за годината (със 7.5%), а в сравнение със същия период на миналата година те се повишиха с 9.7%. Положителна бе динамиката и на приходите от социално и здравноосигурителни вноски – преизпълниха разчета с 4.5% и се повишиха с 5.3% на годишна база. Неданъчните приходи не достигнаха нивото, заложено в разчета, но нараснаха значително – с 11.9%. За разлика от тях, помощите бяха с 20.3% по-ниски в сравнение с миналата година, но надвишиха разчета с 14.2%.

Разходите по КФП се свиха с 6.3% в сравнение с декември 2015 г. и възлязоха на 32.5 млрд. лв. Спадът се дължеше на по-ниските капиталови разходи, субсидиите и вноската на България в общия бюджет на ЕС. Капиталовите разходи, включително нетния прираст на държавния резерв, бяха с 43.6% по-ниски спрямо декември 2015 г. и достигнаха едва 63.2% от планираното ниво за 2016 г. Неинвестиционните разходи нараснаха с 2.8% на годишна база, като увеличение бе отчетено при следните разходни групи: социални разходи и стипендии, заплати и възнаграждения за персонала, социални и здравноосигурителни вноски, текуща издръжка и лихви.

Фискалният резерв възлезе на 12.9 млрд. лв. (14.1% от прогнозния БВП) в края на декември 2016 г. Средствата по депозити в банки бяха 11.1 млрд. лв., а вземанията от фондове на ЕС – 1.8 млрд. лв. В сравнение с миналата година, фискалният резерв нарасна значително – с 63.6%.

Държавният дълг, вкл. гарантираният, в края на 2016 г. възлезе на 27.4 млрд. лв. (29.9% от прогнозния БВП). Съотношението на вътрешния и външния дълг към БВП се запази почти непроменено спрямо предходните месеци (съответно 7.3% и 20.8%), докато държавногарантираният дълг нарасна от 0.6% от БВП през ноември до 1.8% от БВП в края на годината. Това се дължеше на нарастване на годишна база на външния гарантиран от държавата дълг – от 528.5 млн. лв. през декември 2015 г. до 1 607.5 млн. лв. в края на декември 2016 г. ■

ОСНОВНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНДИКАТОРИ

		Годишни данни			Тримесечни данни				Месечни данни						
		2014	2015	2016	I'16	II'16	III'16	IV'16	07'16	08'16	09'16	10'16	11'16	12'16	01'17
— Брутен вътрешен продукт¹															
БВП	растеж, %	1.3	3.6	-	3.6	3.5	3.2	-	-	-	-	-	-	-	-
Потребление	растеж, %	2.2	3.8	-	0.6	0.8	1.6	-	-	-	-	-	-	-	-
Брутообразуване в основен капитал	растеж, %	3.4	2.7	-	1.4	-0.3	-6.9	-	-	-	-	-	-	-	-
Износ	растеж, %	3.1	5.7	-	3.0	4.6	7.9	-	-	-	-	-	-	-	-
Внос	растеж, %	5.2	5.4	-	0.9	2.8	4.6	-	-	-	-	-	-	-	-
Селско стопанство	растеж, %	4.8	-6.8	-	0.5	-0.7	7.1	-	-	-	-	-	-	-	-
Индустрия	растеж, %	0.3	4.2	-	4.4	0.0	1.6	-	-	-	-	-	-	-	-
Услуги	растеж, %	1.7	3.3	-	2.5	3.7	2.3	-	-	-	-	-	-	-	-
Корективи	растеж, %	0.1	7.5	-	7.5	10.2	7.6	-	-	-	-	-	-	-	-
— Краткосрочна бизнес статистика²															
Промислено производство	растеж, %	1.8	2.9	2.7	2.9	1.1	2.7	3.9	-0.5	5.4	3.4	0.9	5.3	5.5	-
Оборот в промишлеността	растеж, %	0.0	1.7	1.0	-2.8	-3.7	2.8	7.6	-2.6	5.9	5.5	3.5	6.8	12.5	-
Оборот в търговията на дребно	растеж, %	10.2	1.0	4.0	3.7	4.8	3.1	4.6	1.8	5.5	1.9	2.0	6.4	5.3	-
Строителна продукция	растеж, %	7.0	2.4	-10.0	-7.3	-11.6	-11.2	-9.7	-15.9	-5.6	-12.0	-16.6	-1.8	-9.7	-
Общ бизнес климат	баланс	15.9	20.3	22.5	20.9	22.5	23.7	22.7	23.9	23.5	23.6	22.3	22.9	22.8	23.6
Промисленост	баланс	18.2	22.9	23.5	24.6	21.8	24.6	23.1	23.8	24.5	25.5	21.1	23.0	25.3	26.2
Търговия на дребно	баланс	24.0	27.6	33.6	28.3	34.8	36.5	34.6	37.6	35.7	36.3	34.2	37.4	32.2	32.2
Строителство	баланс	7.3	15.2	17.9	15.0	19.0	19.8	17.8	21.3	18.3	19.7	20.0	16.0	17.2	16.0
Услуги	баланс	11.7	12.7	13.8	12.4	15.4	12.8	14.7	13.1	14.4	10.8	15.2	15.0	13.7	17.2
— Пазар на труда															
Коеф. на икономическа активност (15+)	%	54.1	54.1	-	53.1	53.8	53.6	52.7	-	-	-	-	-	-	-
Коеф. на заетост (15+)	%	48.0	49.1	-	48.5	49.5	49.9	49.2	-	-	-	-	-	-	-
Заетост (СНС)	растеж, %	0.4	0.4	-	0.9	1.5	-1.0	-	-	-	-	-	-	-	-
Безработица (НРС)	%	11.4	9.1	-	8.6	8.0	7.0	6.7	-	-	-	-	-	-	-
Безработица (АЗ)	%	11.2	10.1	8.7	10.0	8.8	8.0	7.9	8.2	8.0	7.8	7.9	7.9	8.0	-
Номинална работна заплата	растеж, %	6.0	8.8	-	7.3	7.6	7.7	8.2	7.7	7.6	7.8	8.9	7.6	8.0	-
Реална работна заплата ³	растеж, %	7.7	9.9	-	8.5	10.2	8.9	9.0	8.9	8.8	9.0	10.0	8.5	8.5	-
Производителност на труда (БВП на зает)	растеж, %	1.0	3.3	-	2.6	2.0	4.2	-	-	-	-	-	-	-	-
Реални разходи на единица труд (БВП)	растеж, %	4.1	0.1	-	0.0	2.8	-3.0	-	-	-	-	-	-	-	-
Номинални разходи на единица труд (БВП)	%	4.6	2.3	-	2.4	1.0	-0.3	-	-	-	-	-	-	-	-
— Инфлация															
Индекс на потребителските цени	растеж, %	-1.4	-0.1	-0.8	-0.7	-1.9	-0.3	-0.3	-0.2	-0.3	-0.6	-0.6	-0.5	0.1	1.4
Хармонизиран индекс на потребителски цени (ХИПЦ)	растеж, %	-1.6	-1.1	-1.3	-1.1	-2.3	-1.1	-0.8	-1.1	-1.1	-1.1	-1.0	-0.8	-0.5	0.4
Цени на производител на вътрешния пазар	растеж, %	-0.9	-1.6	-2.9	-3.7	-4.3	-3.0	-0.5	-3.8	-2.7	-2.4	-1.4	-0.6	0.6	-
Цени на производител на международния пазар	растеж, %	-1.8	-2.4	-3.5	-6.6	-6.7	-3.1	2.8	-5.2	-2.7	-1.3	0.5	1.3	6.5	-
— Консолидиран бюджет (с натрупване)															
Приходи и помощи	млн. лв.	29 409	32 200	-	9 097	17 709	25 652	-	20 549	23 015	25 650	28 290	31 084	33 953	-
Общо разходи	млн. лв.	32 482	34 685	-	7 234	14 639	22 290	-	17 270	19 698	22 288	24 855	27 619	32 481	-
Вноски в бюджета на ЕС	млн. лв.	955	946	-	254	397	612	-	467	536	612	688	763	859	-
Касов дефицит (-) / излишок (+)	млн. лв.	-3 073	-2 485	-	1 862	3 071	3 363	-	3 279	3 317	3 362	3 435	3 465	1 473	-
	% от БВП	-3.7	-2.8	-	2.0	3.3	3.7	-	3.6	3.6	3.7	3.7	3.8	1.6	-
Държавен и държавногарантиран дълг	млн. лв.	22 753	23 300	-	26 675	26 683	26 395	-	26 704	26 688	26 417	26 395	26 330	27 424	-
	% от БВП	27.2	26.3	-	29.1	29.1	28.8	-	29.1	29.1	28.8	28.8	28.7	29.9	-

		Годишни данни			Тримесечни данни				Месечни данни						
		2014	2015	2016	I'16	II'16	III'16	IV'16	07'16	08'16	09'16	10'16	11'16	12'16	01'17
Фискален резерв ⁴	млн. лв.	9 170	7 873	-	11 866	14 132	14 283	-	14 504	14 497	14 287	14 283	14 321	12 883	-
	растеж, %	95.9	9.1	-	7.0	28.1	41.8	-	29.6	30.7	41.8	39.6	44.7	63.6	-
— Финансов сектор															
Международни резерви	млн. евро	16 534	20 285	23 899	21 360	22 442	23 494	23 899	23 104	23 308	23 494	23 224	23 465	23 899	23 128
Покритие на паричната база	%	165.1	144.3	163.4	171.9	179.6	176.2	163.4	178.4	176.9	176.2	175.9	174.0	163.4	168.9
Покритие на вноса	месеци	7.1	8.5	0.0	9.1	9.6	10.0	0.0	10.0	9.9	10.0	9.8	9.9	-	-
Покритие на краткосрочния външен дълг	%	166.0	257.5	0.0	283.5	295.0	306.1	0.0	304.4	304.7	306.1	294.8	298.8	-	-
Паричен агрегат М1	растеж, %	15.1	15.6	13.5	10.1	15.0	14.6	13.5	14.8	14.5	14.6	13.8	13.5	-	-
Паричен агрегат М3	растеж, %	1.1	8.8	7.6	6.0	8.9	8.7	7.6	8.6	8.9	8.7	8.1	8.1	7.6	-
Депозити	растеж, %	-0.5	8.2	6.7	4.9	8.2	7.8	6.7	8.0	8.2	7.8	7.4	7.2	6.7	-
Кредит към частния сектор	растеж, %	-8.2	-1.2	1.5	-2.1	-0.6	-0.1	1.5	0.0	0.1	-0.1	1.1	1.1	1.5	-
Кредит към нефинансовите предприятия	растеж, %	-11.6	-1.7	0.3	-2.7	-1.5	-1.4	0.3	-0.6	-0.9	-1.4	0.0	-0.2	0.3	-
Кредит за домакинствата	растеж, %	-1.6	-1.3	2.0	-1.5	-0.7	0.5	2.0	-0.4	0.1	0.5	0.9	1.6	2.0	-
Лихвен процент по кредити ⁵	%	7.9	7.0	5.8	6.5	5.8	5.5	5.4	5.7	5.4	5.4	6.0	5.2	4.9	-
Лихвен процент по депозити ⁶	%	2.6	1.3	0.8	1.0	0.8	0.7	0.6	0.7	0.7	0.6	0.6	0.5	0.6	-
Валутен курс BGN/USD	кр. пер.	1.61	1.79	1.86	1.72	1.76	1.75	1.86	1.76	1.76	1.75	1.79	1.84	1.86	1.82
	ср. пер.	1.47	1.76	1.77	1.77	1.74	1.75	1.81	1.77	1.74	1.74	1.77	1.81	1.86	1.84
— Брутен външен дълг															
Брутен външен дълг	% от БВП	92.0	75.3	-	73.4	74.0	72.9	-	73.9	73.6	72.9	73.1	72.9	-	-
Краткосрочен външен дълг	% от БВД	25.3	23.1	-	22.0	21.9	22.5	-	21.9	22.2	22.5	23.0	23.0	-	-
Вътрешнофирмени заеми	% от БВД	40.3	37.1	-	36.8	36.9	36.8	-	36.9	36.9	36.8	36.5	36.5	-	-
— Платежен баланс⁷															
Текуща сметка	млн. евро	35	172	-	282	540	1 428	-	484	542	402	-51	116	-	-
Текуща сметка, плъзгаща се база	% от БВП	0.1	0.4	-	0.8	2.4	3.1	-	2.3	2.6	3.1	3.3	4.3	-	-
Търговски баланс	млн. евро	-2 777	-2 622	-	-356	-478	-320	-	-90	-223	-7	-253	-139	-	-
Търговски баланс, плъзгаща се база	% от БВП	-6.5	-5.8	-	-5.1	-5.0	-4.6	-	-4.6	-5.0	-4.6	-4.5	-4.0	-	-
Износ, f.o.b.	млн. евро	21 026	21 919	-	5 132	5 452	5 907	-	1 992	1 924	1 991	2 040	2 168	-	-
	растеж, %	-0.9	4.2	-	-2.1	-4.6	5.9	-	0.1	6.2	12.1	7.5	20.7	-	-
Внос, f.o.b.	млн. евро	23 803	18 678	-	5 488	5 930	6 227	-	2 082	2 147	1 998	2 293	2 306	-	-
	растеж, %	-1.4	-21.5	-	-6.4	-4.9	2.9	-	-7.2	16.8	1.5	4.6	6.7	-	-
Капиталова сметка	млн. евро	960	1 422	-	561	250	182	-	122	5	55	15	34	-	-
Финансова сметка	млн. евро	-2 090	-583	-	92	-241	36	-	-299	689	-354	199	19	-	-
Нетни преки чуждестранни инвестиции	млн. евро	-882	-1 596	-	-258	-241	-146	-	-150	-91	94	18	-28	-	-
Нетни портфейлни инвестиции	млн. евро	1 871	40	-	1 175	-132	579	-	-41	958	-338	212	149	-	-
Други нетни инвестиции	млн. евро	2 170	-4 418	-	419	952	-512	-	43	-211	-344	416	-170	-	-
Промяна в международните резерви на БНБ	млн. евро	1 807	3 730	-	927	904	1 061	-	661	235	165	-178	302	-	-

Забележка: Всички изменения на индикаторите, посочени в таблицата като растеж в %, са на база съответния период на предходната година. За изчисление на отношенията към БВП са използвани отчетни данни за БВП по текущи цени за 2014 г. – 83 634.3 млн. лв. и за 2015 г. – 88 571.3 млн. лв., както и прогнозни данни на МФ за 2016 г. – 91 665.2 млн. лв.; 1. Растежи при съпоставими цени от 2010 г., неизгладени данни; 2. Неизгладени данни; 3. Дефлирани с ХИПЦ; 4. Данните за ИПЦ/ХИПЦ за януари 2017 г. са предварителни, повече информация може да се намери в бележката под линия в частта за инфлацията; 5. Лихвен процент по новоотпуснати кредити за домакинства, НТООД и нефинансови предприятия – среднопретеглен по вид, валута и срочност; 6. Лихвен процент по новопривлечени срочни депозити на домакинства, НТООД и нефинансови предприятия – среднопретеглен по вид, валута и срочност; 7. Аналитично представяне, в съответствие с шестото издание на Ръководството по платежен баланс и международна инвестиционна позиция.

В текущия Месечен обзор на българската икономика са използвани статистически данни, публикувани до 15 февруари 2017 г. Информацията в това издание може да се ползва без специално разрешение, но с изричното позоваване на източника. Публикуваните оценки и коментари не следва да се считат за препоръка за вземане на определени инвестиционни ре-

ISSN 2367-5012

© Министерство на финансите, 2017 г.
Дирекция "Икономическа и финансова политика"

София 1000, ул. "Г. С. Раковски" 102
<http://www.minfin.bg/bg/page/870>
e-mail: secretary.evp@minfin.bg